

LLUMARE

LLUMARE

2016-2019

LLUMARE

DESPLAÇAMENT D'ACCENTS

Joan Cavaller - 18/02/2018

Una de les tasques més difícils a l'hora d'escriure una cançó és la lletra. I ho és per varies raons. En primer lloc perquè convé dir-hi alguna cosa interessant. Si més no, jo sóc incapaç d'escriure una lletra (el mateix que la música) sense un mínim de transcendència. No cal parlar necessàriament de grans temes però tampoc menysprear l'oportunitat d'escriure un bon text sota l'argument que l'important és la música. Sempre que em trobo davant de la tasca d'haver d'escriure la lletra d'una cançó em ve al cap *Drive my car* dels Beatles, una cançó que m'agrada molt però la lletra de la qual em resulta molt penosa.

Amb tot, totes les cançons tenen molt de mèrit perquè escriure una lletra, bona o dolenta, implica haver d'enfrontar-se amb una tasca particularment complexa com ara haver d'encaixar els accents de les paraules amb els accents de la música. A continuació citaré alguns exemples de cançons catalanes molt conegudes que incorren en l'error de no fer coincidir els accents de les paraules amb els accents de la música.

Abans, però, i ara m'adreçaré als que no han estudiat música, citaré el fenomen de

l'existència d'accents a les melodies de les cançons. Totes les frases musicals s'ajusten sempre al que s'anomena *temps*. Els temps són pulsions o cops d'una durada determinada que es repeteixen constituint el que s'anomenen compassos. De vegades, els temps es repeteixen dos cops, de vegades tres, de vegades quatre... Per aquesta raó, cal saber sempre quants temps hi ha en un compàs. L'expressió "4/4" (quatre per quatre) significa que hi ha quatre temps (numerador) d'una durada d'una nota negra (denominador). El problema és que la durada d'una nota negra, que normalment es pren com a referència per definir la durada de les notes restants, no està predefinida enlloc, i cal advertir l'interpret quina és aquesta durada (o tempo) en cada cançó per mitjà d'una informació específica (dient per exemple que la negra dura tants segons o que hi ha tantes negres per minut) o una informació aproximada (fent servir expressions del tipus *andante*, *allegro*, etc.)

En un compàs de 4/4, els accents es presenten sempre d'aquesta manera: fort, feble, semifort, feble. En un 3/4, fort, feble, feble. Tots podem reconèixer l'accent fort del primer temps d'un vals

clàssic, escrit normalment en un compàs de 3/4, i en el que els ballarins desplacen la cama en diagonal. En els altres dos temps del mateix compàs, temps febles, els ballarins ajunten els peus.

Una cançó estarà ben escrita quan la lletra ajusti els seus accents als accents de la música i, per contra, no estarà ben escrita quan la lletra no ajusti els seus accents als accents de la música. Així per exemple:

Compàs 4/4	fort	feble	fort	feble
	(´)		(´)	
correcte:	ca	sa	blan	ca
	(´)		(´)	
incorrecte	se	nyor	pe	tit
		(´)		(´)

Del fet que els accents de la lletra d'una cançó no s'ajustin als accents de la música de la cançó en diré *desplaçament* o *desajustament d'accents*. Així per exemple, a la tornada de l'himne de Catalunya trobem: "Bon cop de falç, bon cop de falç, defensors de la terra...". Tots diem defenSORS amb accent a l'última síl·laba perquè aquesta és una paraula aguda però la melodia de la cançó situa l'accent a la síl·laba central: deFENSors.

El desajustament d'accents en qüestió fa que el text soni estrany. A manera d'experiment, substituïm les paraules "defensors de la" per l'expressió "som fills d'aquesta" i veurem llavors que la lletra, ara sí, s'ajusta correctament a la música.

Si fóssim molt puristes podríem dir que els desajustaments d'accents són errors

comesos per l'autor de la lletra però, donada llur abundància tan gran, potser són, de fet, inevitables. Resulta pràcticament impossible evitar que els accents de la melodia arrosseguin els accents dels textos. No sé si, pròpiament, podem dir-ne errors sinó, més aviat, potser... imperfeccions? curiositats? Curiositats, això sí, que, en la mesura del possible, hauríem d'evitar en benefici de la intel·ligibilitat dels textos.

Podem trobar desplaçaments d'accents en moltes altres composicions. Lax'n'Busto canten una cançó preciosa, *Tornarem*, que a mi m'agrada molt i que la veu potent del cantant contribueix a fer molt emotiva. Tanmateix, a la frase "quan sortim d'aquesta tempesta", l'accent de la melodia cau en la síl·laba TA però la paraula aQUESTa és plana. O a la frase "...tenim futur" l'accent de la melodia cau en la síl·laba TE però la paraula teNIM és aguda.

Altres desajustaments d'accents significatius els trobem per exemple a *Corren*, una cançó preciosa dels Gossos, quan canten "Corren, corren pels carrers corren". La melodia accentua la paraula carrers en la primera síl·laba (CAR-) però en el llenguatge parlat la pronunciem amb accent a la segona (-RERS). També més endavant quan sentim "no t'he VOLgut dir". De la frase que canta Macaco, "diribi bam bam bidiribi bam bam bam be", no sabia dir què és el que hi ha desajustat.

En Llach és un especialista a desplaçar accents. A *Venim del nord venim del sud*

escoltem: “I caminem per POder ser...” on la paraula poder és aguda però Llach la pronuncia plana.

Trobem el mateix a *L'estaca*. La melodia de la frase “Siset, que no veus l'estaca” accentua la paraula Siset en la primera síl·laba (SI) però la paraula Siset és plana (SET). No diem Síset amb accent a la lletra i sinó Siset amb accent a la lletra e. A la frase “Si estirem tots, ella caurà” l'accent de la melodia cau en la segona síl·laba (esTIrem) però la paraula es pronuncia amb accent a la tercera síl·laba (estiREM). A la mateixa frase, la paraula ella és plana però Llach trasllada l'accent a l'última síl·laba i canta eLLA. En el cas de Siset i Estirem, els desajustaments són difícilment perceptibles perquè Llach allarga les paraules Siset i estirem, però hi són.

Més desplaçaments (que reflectiré escrivint en majúscula) però ara de cançons en castellà: “I el llanto amargo de la SOledad completa”, “Si es que no encuentras la alegría aquí en la tierra busCALa hermano...” (Miguel Ríos, *Himno de la alegría*), “Cuando quiero decir rebelión, en nombRE de mi generación” (Barón Rojo, *Larga vida al Rock and Roll*), “ROquero indomable”, “de la CAbeza a los pies” (Barón Rojo, *Roquero indomable*), “Porque enTRE los dedos” (Víctor Manuel, *Sólo pienso en ti*), “DEtrás de su manto de fría dama...” (Café Quijano, *La Lola*), “Una paloma blanca a los oJOS me miró” (Georgie Dann, *Una paloma blanca*), “Acalorado estoy, cuando tú ESTás a mi lado” (Los Diablos, *Acalorado*), etc.

I també en anglès. A *Lucifer Sam*, Syd Barrett canta “Always by your side” pronunciant *Always* amb accent a la y grega. En el llenguatge corrent, un anglès sempre pronunciarà *Always* amb accent a la primera síl·laba. A *Night Fever*, els Bee Gees canten “Then I get night fever, night feVER”. En aquesta última paraula, l'accent de la paraula *fever*, que en el llenguatge corrent cau en la primera síl·laba (FE-), s'ha desplaçat a la síl·laba -VER. A *The Eye in the Sky*, Eric Wolfson canta “I am the eye in the sky” amb accent al verb AM però un anglès pronunciarà sempre amb accent al subjecte I.

De vegades, la frase d'una cançó pot donar la sensació d'haver desplaçat els accents tot i ser correcta. Durant molt de temps vaig creure que la cançó *Camins* dels Sopa de Cabra accentuava la paraula camins del primer vers a la primera síl·laba però quan vaig posar-me a escriure aquest article i vaig analitzar més detingudament el compàs, vaig comprovar que el desplaçament d'accents en realitat no existia. En efecte, la cançó està escrita en un compàs de 4/4 i la paraula camins no ataca el primer temps del compàs sinó el segon de manera que l'accent de la paraula (-MINS) coincideix adequadament amb l'accent semifort del tercer temps del compàs.

En altres ocasions, el desplaçament d'accents es dissimula per mitjà de l'enllaçament de dues paraules que unirem amb les vocals final i inicial corresponents. Jo podria fer per exemple que la paraula sembla, una paraula plana accentuada en la primera síl·laba (SEM-),

rebés l'accent musical en la segona síl·laba (-BLA) i, posteriorment, corregir el desplaçament d'accents afegint a continuació un monosíl·lab que comenci amb vocal: “sembla un...”. A *Las flores del mal*, una cançó extraordinària de Barón Rojo, Carlos de Castro canta: “... el mundo cae sin remisión en un pozo infernal”. En aquesta frase, la paraula pozo, que en el llenguatge parlat es pronuncia amb accent a la primera síl·laba (PO-), rep l'accent musical a la segona síl·laba (-ZO) perquè aquesta segona síl·laba està situada en el temps semifort del compàs. Per tant, hi observem un desplaçament d'accents. Tanmateix, enllaçant la paraula pozo amb la paraula infernal, el desplaçament d'accents queda dissimulat. Però hi és.

Jo no sóc perfecte i, de ben segur, també incorreré en desajustaments d'accents en les meves pròpies cançons. No importa les precaucions que hi vulguem dedicar, sempre hi caurem perquè, tard o d'hora, la força dels accents dels compassos de la melodia desplaçarà els accents del llenguatge parlat cap a pronúncies alterades i, a més, a continuació, sota la façana de la musicalitat, ocultarà el desplaçament d'accents en qüestió.

En la meua cançó *Fot-li* de l'àlbum *Ultramort*, inicialment la lletra deia “Ens han fet creure som púrria, no valem més que els nostres diners”. Només al cap de molts mesos vaig caure en el compte que, a la paraula *nostres*, l'accent queia en la síl·laba -TRES. Per aquesta raó, vaig modificar la lletra portant-la a la versió final: “Ens han fet creure som púrria, no

valem més que per fer diners” on, ara, l'accent cau en el monosíl·lab FER.

A la cançó *La noia de la botiga de fruites*, una primera versió deia “La vida sencera ha culminat, ja no cal buscar”. L'error estava en el fet que l'accent de la melodia queia en la síl·laba DA de la paraula vida. Una persona que va escoltar la meua cançó va dir que, en aquest punt, no havia entès la lletra. Aquell comentari em va estranyar però és així com vaig descobrir que els accents s'havien desplaçat i, després de molt provar, el dia 29 de setembre de 2015 vaig escriure: “Tota l'existència ha culminat, ja no cal buscar”. Aquesta solució no em convenia. El dia 16 d'octubre de 2015, i després de fer-hi mil voltes, vaig optar per: “He arribat al clímax, no cal més, ja no cal buscar”. Finalment, vaig trobar la frase que m'agradava: “He trobat la noia dels meus somnis, no cal ja buscar”.

Observeu que en aquesta última frase he escrit “no cal ja buscar”. Normalment, la gent diria “ja no cal buscar” però en aquesta disposició l'accent cauria en la conjunció NO. Jo crec que en casos així resulta més entenedor fer caure l'accent en el verb. Aquesta és la raó per la qual vaig optar per escriure la frase tal com es llegeix actualment: “no cal ja buscar” amb l'accent al verb CAL.

I com que no sóc perfecte i he escrit aquest article amb ànim educatiu i no pas destructiu, em posaré del costat de tothom. Així, he decidit mantenir conscientment un error en una de les meves lletres. A la frase “Llavors vaig veure

aquella noia rere el taulell” de la cançó La noia de la botiga de fruites hi ha un desplaçament d’accents a la paraula rere, plana, que jo pronunciaré aguda en fer caure la segona síl·laba (-RE) en el temps semifort del compàs. Aquest error quedarà disfressat perquè enllaço rere amb una altra paraula començada amb vocal. Amb tota seguretat hi haurà desplaçaments d’accents en els llocs

més inesperats. Assumeixo que resulta impossible detectar-los tots i que, al capdavall, no es tracta d’errors sinó d’imperfeccions, o curiositats. Imperfeccions que dificultaran la comprensió del text i que, per tant, caldria evitar.

Com deia, una de les tasques més difícils a l’hora d’escriure una cançó és la lletra.

LLUMARE

ULTRAMORT

LLUMARE

ÀLBUM ULTRAMORT. PRESENTACIÓ

Joan Cavaller - 01/06/2018

Ultramort és un conjunt de cançons que vaig escriure entre els anys 2008 i 2017. El procés de concepció de l'àlbum ha estat lent. La idea de l'àlbum va consistir a escriure un conjunt de cançons intimistes, basades en experiències i sentiments personals. Vaig decidir fer tal cosa perquè durant molts anys he estat escrivint cançons inspirades en persones i esdeveniments diversos fins que va arribar un dia en què, buscant noves motivacions, vaig caure en el compte que mai no havia escrit premeditadament sobre mi mateix.

De sobte, a partir d'aquell moment, les cançons van començar a aparèixer de forma intensa, precipitada.

Ultramort és el nom d'un poble de Girona. Entre els 19 i els 22 anys vaig treballar repartint gènere per farmàcies amb una furgoneta. En un principi tenia assignada farmàcies de la ciutat de Barcelona i d'una ruta amb centre a Vilafranca del

Penedès, però un estiu determinat, per substituir un company que estava de vacances, vaig fer la ruta de Girona. Va ser així com vaig passar per la carretera on hi ha Ultramort, un poble petit de camperols. Aquella paraula em va impressionar i, des d'aquell dia, la vaig retenir a la memòria. Què significa Ultramort? Més enllà del fet de la mort? Una altra

vida? Es dona la circumstància que a prop d'Ultramort hi ha el poble de Verges, molt conegut per la seva dansa tradicional de la mort. Amb el temps, he creat la idea mitolò-

gica que Ultramort és una mena de porta a una altra dimensió.

La decisió d'escriure cançons directament inspirades en la meua persona va venir donada per la meua situació emocional particular, amb moltes afectacions profundes en la meua experiència personal, familiar, professional, nacional i filosòfica. Moltes afectacions con-

centrades en molt poc espai de temps que van provocar la meua necessitat d'expressar-me públicament per a desfogar-me.

En l'àmbit familiar vaig viure la terrible experiència de veure com els meus fills es feien grans i cada cop s'absentaven més de casa, circumstància que va implicar el qüestionament de la vida familiar en el seu conjunt. Els entesos en diuen síndrome del niu buit. A més, la meua dona i jo vam vendre el pis de Cabriels per anar a viure a Vilassar de Dalt, tancant així un cicle de molts anys.

Durant tot aquest procés, també vaig patir els efectes de la crisi econòmica que va esclatar l'any 2008. Donada la meua afinitat vocacional, jo m'he mogut sempre en l'àmbit de la gestió cultural. Tenia molts clients (empreses, associacions, universitats) que, malauradament, per causa de l'herència política a Espanya i Catalunya, vivien en gran part de subvencions públiques. La crisi econòmica va tancar l'aixeta de les subvencions i una gran part dels meus clients van haver de tancar projectes o, directament, no van poder continuar treballant. Aquesta circumstància em va generar un estrès professional molt intens que es va sumar al familiar.

En aquest context de tensió creixent, les meves cançons

continuaven sortint a la llum i, d'aquesta manera, *Ultramort* va anar prenent forma. Els temes s'acumulaven, es barrejaven en múltiples combinacions que jo feia i desfeia segons un criteri molt poc definit, fins al punt que, una després de l'altra, vaig trobar-me amb vint, trenta, quaranta cançons noves. Jo sempre he escrit cançons amb relativa facilitat però la meua tensió emocional provocava el sorgiment de cançons amb més intensitat de l'habitual.

En un començament, jo treballava amb *Canal obert*, un altre àlbum que publicaré després d'*Ultramort*. No sé com ni perquè però en algun moment *Ultramort* va passar al davant. De fet, podria haver publicat un àlbum doble però no tinc temps ni recursos per fer front a tanta feina. A més d'*Ultramort* i *Canal obert*, durant aquests anys he escrit al-

tres àlbums i he assignat cançons a àlbums antics que estaven incomplets. Jo sempre treballo d'aquesta manera, tinc molts projectes oberts. Ara mateix, tinc al cap uns deu o quinze àlbums que vaig revisant periòdicament.

Ultramort no és el primer àlbum que intento publicar, durant la meua vida he lluitat per publicar-ne d'altres però sempre he topat amb resistències de diferent mena que m'han aturat. Mirant amb perspectiva, descobreixes que, malgrat tenir l'opció de triar, en realitat la vida t'empeny per camins determinats, alguns s'obren amb facilitat, d'altres es tanquen. Amb *Ultramort* trenca-ré la maledicció perquè m'he proposat publicar música passi el que passi, amb independència dels obstacles que puguin entretenir-me. Com podeu deduir, estic escrivint aquest article abans de la publicació de l'àlbum però ara mateix ja estic a meitat del camí, he superat múltiples dificultats i, com diu la cançó, veig la llum al cim.

Jo sempre m'he considerat músic i filòsof, filòsof i músic, totes dues coses alhora. Per músic entenc també poeta, o artista en general. I per filòsof qualsevol activitat científica. Es tracta d'una combinació poc freqüent però no resulta estranya. Adorno, Einstein o Rousseau, entre altres, van ser la mateixa cosa. Brian May o Giovanni Allevi, músics reconeguts, s'ajusten al mateix perfil. Els grecs van recollir aquest tipus de persona en la figura del déu Apol·ló. Ser músic i filòsof alhora resulta molt complicat perquè, en aquesta vida, no hi ha

temps per a la dedicació intensiva a què obliguen totes dues vocacions. Adorno i Rousseau van fracassar en la tasca de combinar-les i van acabar per dedicar-se principalment a la filosofia, Einstein, a la ciència. Jo em nego a abandonar una de les dues vocacions, necessito avançar en totes dues perquè, si no ho faig, em sentiré desgraciat.

Una altra dimensió de la meua persona afectada radicalment pels esdeveniments en aquests últims anys ha estat la nacional. Jo sempre he estat partidari que els estats d'Aragó, Catalunya, Mallorca i València recuperin la condició d'estat que els va ser arrabassada amb el Tractat dels Pirineus el 1659 per l'ocupació militar francesa i el 1701-1719 amb els Decrets de Nova Planta per l'ocupació militar castellana. D'ençà llavors, els catalans han demostrat en múltiples ocasions la voluntat de recuperar l'estat, encara avui sota ocupació.

Els esdeveniments de l'1 d'octubre de 2017 són l'últim capítol en aquest sentit. L'espectacle horrorós de la policia espanyola copejant ciutadans indefensos que volien votar i violant els drets més fonamentals de les persones va commocionar-me. Després d'haver assistit durant molts anys a múltiples manifestacions, després d'haver fet i promogut conferències, llibres, jornades, fires, exposicions, etc., i després d'haver participat intensament en la promoció de la història de Catalunya a través de la Fundació d'Estudis Històrics de Catalunya, el vespre del dia anterior a l'1 d'octubre jo estava amb la meua dona i amics a

LLUMARE

l'institut de Vilassar de Dalt, dormint al terra a l'espera que tard o d'hora arribés la policia espanyola disposat a rebre les hòsties que fos necessari en la lluita per defensar el punt de votació. L'espectacle de la violència espanyola em va fer sentir una profunda vergonya i molta, molta tristesa.

Als capítols esmentats caldria afegir d'altres en el terreny filosòfic i personal però ara no és el moment de parlar-ne. Ultramort és la meva resposta íntima i personal a aquest conjunt d'esdeveniments, una resposta que pren forma de sentiment de desesperació, angoixa i por, però també d'esperança.

EQVS LLUMMARE. PRESENTACIÓ

Joan Cavaller - 01/06/2018

Aquesta cançó va venir al llarg de l'any 2008, de forma molt lenta, manifestant-se en forma de sentiment sumament tènue. Es tractava d'una mena de llum invisible, una llum creadora que vibra en la foscor, molt lluny en l'interior de la meua ment o en la profunditat de l'univers.

Més enllà d'aquesta imatge que també és un sentiment no puc dir-ne més. Al mateix temps que jo detectava aquesta llum, venia a mi un nom: *llum mare* i una música, la cançó que ara podeu sentir.

La impossibilitat d'identificar cap significació més concreta, d'imaginar-me un tros delimitat de món, ha fet que, tot just, vegi en aquesta música el sentiment més autèntic de quants pugui ser capaç d'escriure. Quan sento aquesta cançó, la meua imaginació es trasllada cap a la imatge d'aquella lluny invisible que precisament per ser invisible no és llum però hi és i vibra en la foscor.

Quan penso en *Eqvs Llummare* penso també en el *Preludi en do major BWV 846* de Johan Sebastian Bach, o en el *Clar de Lluna* de Beethoven, o en el *Nocturn op.9 núm. 1* de Chopin o en les *Arabesques* de Debussy. Són cançons

increïblement boniques, profundes, potents, amb una esmolada capacitat per penetrar l'ésser i anar més enllà dels seus límits.

Eqvs Llummare, a l'igual que *A la deriva*, és una cançó inspirada en qüestions filosòfiques. L'expressió *Eqvs* està formada per les inicials de la frase *Ésser que vol ser*. Quan et dediques a la investigació filosòfica, com de fet a la investigació en qualsevol àmbit científic, tard o d'hora arribes a plantejar-te el problema del sentit del món, el sentit de l'ésser. Per què existeix el món? Aquesta pregunta no té resposta possible. L'ésser, per definició, és. No podem trobar una raó que expliqui l'ésser perquè, llavors, estariem plantejant un altre ésser (la raó de l'ésser) que, al seu torn, també seria ésser.

Aquest embolic indestruable ens remet, malgrat tot, a la consideració d'un tret característic de l'ésser com ara la seva condició essencial fonamental: l'ésser és en tant que essent i, per tant, alhora, en tant que ha estat i que serà. O dit d'una altra manera, l'ésser, infinitiu, és alhora gerundi, participi i futur. D'aquesta manera, arribem al descobriment que l'ésser infinitiu-gerundi-participi esdevé ésser-essent-(es)sentit, o dit d'una altra manera: l'ésser és sentit. Ara bé, en

tant que l'èsser també és futur, descobrim que el sentit esdevé sentit en acció, sentit en moviment: sentint, o si ho preferiu: sentiment, un (ad)verb(i) que té forma de gerundi.

L'expressió *Llummare* emergeix aquí en la seva significació més profunda: creació, llum creadora, ésser-essent-sentit-sentint-sentiment.

En català, la paraula sentir significa alhora tres coses:

a) percebre per mitjà dels sentits, experimentar una impressió a través dels sentits (vista, oïda, gust, olfacte, tacte). Així, diem que sentim una olor o el tacte d'un objecte.

b) experimentar un sentiment. Així, diem que sentim alegria, pena, amor...

c) percebre específicament per mitjà del sentit de l'oïda. Així, diem que hem sentit algú parlar.

L'especificitat del sentit de l'oïda en l'aplicació de la paraula *sentir* remet el fet de la percepció sensible a la comprensió d'allò percebut. Quan diem que

hem sentit el soroll d'un cotxe o la veu d'una persona fem referència al fet que el nostre sentit de l'oïda ha estat afectat, però quan diem "he sentit el que has dit" ens estem remetent a la nostra capacitat d'enteniment, la nostra capacitat de comprensió. Per aquesta raó, l'especificitat del sentit de l'oïda en l'aplicació de la paraula *sentir* associa en català de manera molt particular aquell ésser-essent-sentit-sentint-sentiment a la capacitat perceptiva de l'oïda o, el que és el mateix, al llenguatge. Però també, de manera més transcendental, a la música.

Aquesta virtut lèxica del català ens permet afirmar, seguint les aportacions de la filosofia contemporània, que, en essència, l'èsser és llenguatge. Ara bé, reprenent les aportacions dels antics grecs, cal assenyalar també que, en essència, l'èsser és música.

No cal dir que a partir d'aquestes apreciacions poden sorgir infinitat de noves reflexions però aquest no és l'indret adequat a l'efecte. En tot cas, aquesta ha estat la motivació que m'ha dut a compondre aquesta cançó. Confio que disculpareu el mal de cap que provoquen les meves paraules.

ULTRAMORT (CANÇÓ). PRESENTACIÓ

Joan Cavaller - 10/06/2018

La cançó que dona nom a l'àlbum *Ultramort* va néixer cap a l'any 2011 i es va anar desenvolupant molt lentament al llarg d'uns dos anys. Més endavant, el 2015, o potser el 2016, vaig decidir ampliar-la amb el primer solo de guitarra i les veus monstruoses que el segueixen.

La raó per la qual vaig decidir escriure aquesta cançó va ser el descobriment de la capacitat de simulació del so de guitarra de David Gilmour a l'ordinador amb el programa *Guitar Rig* de Native Instruments aplicat sobre les guitarres de la llibreria *Electricity* de Vir2.

Aquest descobriment el vaig fer quan escrivia el solo final de la cançó *Acabats als 50*. De sobte em vaig veure amb la capacitat d'explorar i desenvolupar tot un univers sonor amb el que havia estat somiant durant anys i anys. Per fi podia donar forma a la música que havia imaginat durant tant de temps.

En acabar *Acabats als 50* vaig obrir un nou projecte que dedicaria bàsicament al so d'una guitarra seguint l'estil de Gilmour. Tenint present que, en allò essencial, la guitarra de Pink Floyd es defineix pel fet de sobrevolar habitual-

ment en un cel de teclats i sobre un mar de sorolls més o menys indefinits, vaig donar entrada a uns orgues que crearien l'ambient inicial a la manera de *Shine on You Crazy Diamond* i un conjunt de veus misterioses a la manera de la introducció de *Dark Side of the Moon*.

El meu propòsit inicial acabava aquí però aviat tot es va començar a complicar perquè, de sobte, aquelles veus misterioses van cobrar vida reproduint la imatge de les veus dels morts a l'Hades durant la visita d'Odisseu en la recerca de l'endeví cec Tiresias. Jo m'imaginava els morts de l'Hades implorant Odisseu durant la seva visita fins que un dia vaig entendre que, en realitat, aquelles veus eren jo mateix cridant socors. El meu subconscient estava demanant auxili per poder sortir del món fosc on havia caigut com a conseqüència de les meves frustracions personal, familiar, professional, nacional, filosòfica.

Llavors vaig enregistrar la meua veu cridant el que sentia: "Eh, aquí, sóc aquí, ajudeu-me. Haig de sortir d'aquest infern, ahhhh!!!!". A continuació es produïa l'explosió lírica amb l'entrada de la guitarra simulant Gilmour.

UN MATÍ DE PRIMAVERA. PRESENTACIÓ

Joan Cavaller - 07/11/2018

L'any 2014 ja tenia totes les cançons de l'àlbum *Ultramort* escrites amb independència dels retocs freqüents que podria fer-hi més endavant. En aquell moment, després de la cançó *Ultramort* i abans d'*A la deriva* tenia previst des de feia temps un tema basat en un cor de veus. Malgrat els meus esforços, aquest tema estava enquistat, no progressava, i així va continuar fins que a partir d'un moment determinat va començar a créixer d'una manera totalment diferent a com jo havia previst en un bon principi, convertint-se llavors en *Ei, Europa*. M'havia passat el mateix amb, per exemple, *Pas ningú*. Llavors, donat que havia adquirit una presència imponent, vaig traslladar-lo com a primera cançó del proper àlbum, *Canal obert*, on desplaçaria fins i tot la cançó que fins llavors obria l'àlbum, *Obert en canal*.

L'espai buit que va deixar aquesta cançó l'havia d'omplir amb algun altre tema. Podria haver-ne prescindit perquè la durada especialment llarga de la cançó *Ultramort* oferia prou minuts de música i no s'hi hauria generat la sensació de buidor. Tanmateix, l'àlbum, com també passa amb les cançons, té vida pròpia. Curiosament, un àlbum autèntic, com un

llibre o un edifici, no és un simple calaix de sastre on col·locar coses inconnexes. Un àlbum autèntic tindrà personalitat pròpia en el seu conjunt en tant que conjunt. En el cas d'*Ultramort*, i de manera totalment instintiva, l'àlbum reclamava un tema entre *Ultramort* i *A la deriva*. Aquest tema hauria de contrastar amb els altres dos de manera que s'equilibrés la balança allunyant el conjunt de l'àlbum del racó tenebrós on havia penetrat amb cançons com ara *Acabats als cinquanta*, *Pas ningú* i la mateixa *Ultramort*.

Aquell 2014, per tant, vaig introduir una nova cançó. Si per a compondre *Eqvs Llummare* vaig inspirar-me en Beethoven i *Ultramort* en Pink Floyd, per a escriure el nou tema vaig decidir buscar la inspiració en els Beatles. Atès que ens trobàvem al mes d'abril, vaig pensar que seria bona idea parlar de l'alegria de viure i de l'amistat. Des del punt de vista formal, hauria d'escriure una cançó basada en dues frases simples, A i B, amb 4 compassos per frase escrites en 4/4, i que exposaria de manera reiterativa com passa a *Let it be*, *Yellow Submarine* i altres. Les frases haurien de plantejar-se amb una presència important de cors i la instrumentació s'hauria de basar en guitarres.

A LA DERIVA. PRESENTACIÓ

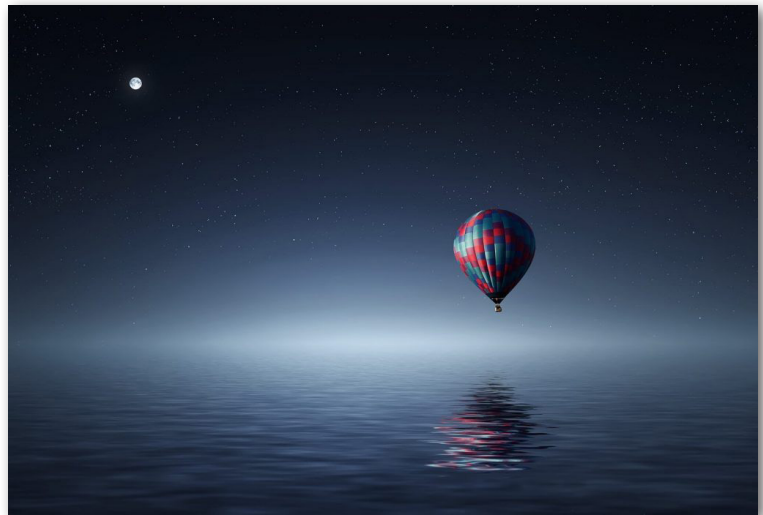
Joan Cavaller - 15/06/2018

Quan vivia a Cabrils, davant de casa meva hi havia un gos que bordava constantment, tenia la veu molt ronca, semblava una foca. Des de la finestra de casa el podia veure. Formava part de l'ambient del poble al costat de les campanes de l'església o les veus dels nois quan surten de l'escola o els crits i els insults dels veïns del pis de dalt quan venien a passar l'estiu...

En un principi no li donava importància més enllà de la molèstia que generava però un dia, passejant pel carrer, em vaig quedar parat en sentir els seus lladrucs rebotar contra les parets d'un edifici. A partir de llavors la meva imaginació es va disparar tot relacionant la veu d'aquell gos amb la del monstre de fum negre de la sèrie *Lost*. Aquesta sèrie de televisió em va encantar, excepte el final, és clar. Després d'haver creat una ambientació molt bona i atractiva, ho van espantillar tot amb una resolució tan dolenta. Em fa la impressió que el gran èxit de la sèrie va espantar els seus productors. Jo m'imaginava que l'illa de *Lost* era l'infern, on de fet una escultura gegant es

corresponia amb el déu egipci de l'infra-món. I el fet d'accedir-hi amb submarí o poder comunicar-s'hi amb ràdio, amb les corresponent distorsions temporals, em creava una gran fascinació.

Com que d'imaginació no em falta, vaig imaginar que el gos que jo veia des de la finestra del meu estudi em parlava. La

ciència, i la gent en general, tothom entén que el llenguatge és l'atribut essencial de l'ésser humà, convicció aquesta que converteix els animals i les plantes en formes de vida sense llenguatge. Fa molt de temps, a l'hora de dinar, vaig veure un documental d'aquells que van bé per fer la migdiada. En aquest cas,

però, hi vaig romandre ben despert perquè van explicar la història d'un pagès africà a qui se li morien els animals. A la granja aquell home tenia òrixis, una mena de cérvol molt bonic. Sembla que s'enverinaven en mossegar una planta determinada. Llavors el pagès va demanar auxili a uns investigadors que, després de fer les oportunes anàlisis, van resoldre que, en efecte, aquelles plantes segregaven verí mortal.

Aquell descobriment va comportar en realitat un gran enigma perquè les mateixes plantes no resultaven mortals per als animals salvatges que, fora del tancat, menjaven el mateix. Finalment, després de noves anàlisis, van descobrir que els animals salvatges menjaven plantes verinoses abans, però, que aquestes segreguessin el verí. Quan això succeïa, els animals salvatges marxaven a menjar la mateixa planta però ben lluny de les primeres. Els animals tancats pel pagès no podien fugir i la gana els feia menjar les plantes del costat, que eren les úniques plantes accessibles i que, a partir d'un procés de comunicació desconegut, tot just estaven generant verí abans de ser mossegades.

D'aquest curiós fenomen es deduïa per tant una qüestió d'enorme importància: les plantes es comuniquen. Noves anàlisis van permetre descobrir que la comunicació entre aquelles plantes es produïa per mitjà de la segregació d'una segona substància que informava a les plantes veïnes que aviat serien atacades pels herbívors. El documental continuava aportant altres proves de la capacitat

comunicativa de les plantes amb altres exemples igualment extraordinaris.

Veient aquest programa jo em vaig quedar absolutament meravellat. Sempre havia cregut que la comunicació era un tret exclusiu de l'ésser humà o, en tot cas, que la comunicació entre animals era deficient. Però, ara, resultava que, en realitat, la comunicació era un tret característic de totes les plantes i, evidentment, també dels animals. El gos que jo sentia i podia veure des de la finestra així ho confirmava.

Comentant aquest fenomen amb el Quim, un amic, em va dir que totes les plantes de bambú del món floreixen a la vegada segons fases temporals indeterminades, la qual cosa significa que, molt probablement, es comuniquen entre elles. El fenomen podria deure's a altres mecanismes incitadors de la reproducció com ara factors ambientals, o, simplement, fases temporals complexes. Tanmateix, que ho facin a la vegada en racons del món distants descarta els factors ambientals.

Sigui com sigui, tots els éssers vius, i no només els humans, es comuniquen. Aquell documental de l'enverinament dels òrixis ho confirma com també confirma que, simplement, els éssers humans tenim una definició errònia de llenguatge. Les implicacions filosòfiques d'aquesta qüestió són d'una transcendència extraordinària. Donada la meua condició filosòfica, vaig continuar aprofundint en les meves investigacions. Aviat vaig deduir que tota forma

d'existència, i no només la vida, també és llenguatge. Per entendre el significat d'aquest posicionament ideològic, fixem-nos per exemple en la naturalesa lingüística de les pedres que formen part de la façana d'un edifici. Resulta evident que les pedres no parlen però sí ho fa el conjunt de les pedres de la façana d'un edifici perquè, en aquella configuració, responen a la voluntat comunicativa de l'arquitecte.

Succeeix el mateix amb l'univers sencer. La ciència filosòfica actual, encapçalada pel corrent anomenat hermenèutica (Heidegger, Gadamer, Vattimo, Ricoeur, etc.) va arribar fa temps a la mateixa conclusió. És molt coneguda la sentència de Gadamer que afirma "l'ésser, que pot ser comprès, és llenguatge". Vattimo va aprofitar la sentència en qüestió per esborrar les comes i crear-ne una polèmica molt interessant. La vinculació d'aquesta forma de pensar amb el cre-

acionisme de qualsevol religió resulta evident però a mi no m'interessa tant el fet que el món hagi pogut ser creat per una divinitat sinó el fet que, en si mateix, el món és llenguatge, circumstància que ens convida a considerar-lo en termes de narrativa i no, com volen les ciències naturals, en termes de simple materialitat. Col·loquialment podríem dir que el món és una obra literària, una novel·la, una pel·lícula. Aquí entrarien en joc les dialèctiques hegeliana i socràtica però ara ens perdríem en disquisicions que corresponen a un altre lloc.

A la deriva parla del fet que el conjunt del món és llenguatge però els éssers humans, immersos en ell, no l'entenen. La cançó és una crida a la comunicació amb la intel·ligència del conjunt de l'ésser que, en la nostra incomprensió, se'ns apareix com una persona estranya, una persona que s'oculta i es nega a relacionar-se obertament amb nosaltres.

LENNON. PRESENTACIÓ

Joan Cavaller - 06/03/2018

Aquesta cançó va néixer cap al mes d'agost de 2010 tocant el piano a casa. Després de practicar escales i arpegis, de sobte, com passa en altres casos, vaig trobar-me amb una cançó nova entre les mans. Feia temps que buscava un tema senzillet que no durés gaire i suposo que el fet de perseguir una cançó fa que finalment la trobis. Quan li vaig ensenyar a la meva dona em va dir que li sonava als Beatles. Llavors em va entrar el pànic perquè no saps mai si una cançó realment és teva o bé pertany algú altre i tu, simplement, l'has interioritzat. El cas és que buscant entre la discografia dels Beatles no vaig trobar res que se li semblés de manera que, finalment, vaig optar per adoptar-la com a pròpia.

El comentari de la meva dona em va facilitar l'oportunitat de dedicar-l'hi al John Lennon i confessar-ne l'herència. Podria haver-li dedicat a en Harrison o McCartney i, preferiblement, a aquest últim, que considero un músic excepcional. Tanmateix, Lennon m'ha produït sempre un sentiment contraposat que m'ha empès a tenir-lo més present que els altres. Per una banda, les seves cançons són extraordinàries però, per una altra, el trobo massa àcid, esquerp, cí-

nic, antipàtic. Ara mateix estic pensant en ell i se'm regira l'estómac, em fa sentir intranquil. Els altres tres Beatles, en canvi, em generen una sensació de pau, de relaxament, d'alegria.

Molta gent, quan sent la meva cançó, em diu que se'ls fa massa curta. La meva dona, a més, diu que acaba de forma abrupta, li sembla incompleta. Jo contesto que hi estic d'acord però, tot just, volia que fos així per a transmetre el sentiment d'intranquil·litat que em produeix el caràcter d'aquell músic i, alhora, el sentiment de manca de finalització de la seva biografia. No tant perquè fos assassinat sinó perquè va trencar els Beatles. Podia haver marxat sense fer tant de soroll com han fet tants altres músics i deixar la porta oberta a futures col·laboracions. No entenc perquè els Beatles (i d'altres) van crear aquell cercle tan tancat, semblaven un matrimoni. És preferible obrir la porta a les col·laboracions més diverses possibles. Molts músics van i venen. No entenc perquè en Lennon va haver de trencar res. Quan jo estic cansat d'algun amic, deixo que passi un temps i més tard, si tinc ganes, i l'altre també, hi torno. Sempre he cregut que Lennon va trencar els Beatles

no tant perquè estigués fart dels seus companys i volgués engegar una carrera independent sinó més aviat, en realitat, perquè no va ser capaç de resistir el ritme intens de composició de McCartney.

Aquesta és la segona cançó en què vaig enregistrar la meua veu un cop vaig decidir que volia publicar un àlbum. Abans de *Lennon* vaig fer proves de veu amb *Obert en canal*, una cançó que publicaré amb l'àlbum *Canal obert*, però els resultats van ser molt decebedors. Fins aquell moment jo havia experimentat sempre amb instruments acústics i MIDI, mai amb veus. Tanmateix, estava decidit a tirar endavant el projecte. Vaig armar-me de valor, vaig aparcar *Canal obert* i vaig insistir amb *Lennon*, simplement perquè era més curteta, fins què vaig començar a obtenir resultats decents.

Pensava que si Jagger, Dylan, Waters, Knopfler, Sting, Hodgson, Davis, Wolfson o el mateix Lennon han publicat cançons amb aquelles veus tan horribles, jo podria fer-ho millor o, com a mínim, igual de malament, però no pitjor.

En un començament, el fet de sentir la meua veu em provocava molta vergo-

nya, em feia sentir ridícul, però havia de ser capaç de superar tanta ximpleria si volia fer alguna cosa. A poc a poc, vaig començar a demanar als amics que escoltessin *Lennon* i, per a sorpresa meua, vaig veure com, en general, agradava a la majoria. “Massa curta”, em deien sovint. L’Aimar, un estudiant de piano, i la meua professora, l’Alba Masafrets, van dir que tinc una veu agradable. A mi no m’entusiasma la meua veu, voldria tenir una veu aspra, dura i ronca com Howlin’Wolf, Scott Anderson, Don Henley o Ricardo Cocciante. L’Alba va dir que la meua veu i el meu estil se semblen al del grup català Mishima. No els havia sentit mai però, després d’escoltar-los una mica, tampoc no hi veig la semblança.

Molta gent, quan em sent cantar, em pregunta “Ets tu qui canta?” Altres em diuen “Tens una veu molt jove”. Tots aquests comentaris van fer que em decidís a posar la meua veu en totes les meves cançons per a, com a mínim, presentar-les a la gent. Tenia clar que demanaria la col·laboració d’altres cantants, especialment perquè calia interpretar melodies paral·leles i cors. Més endavant decidiria qui cantaria finalment què.

LA NOIA DE LA BOTIGA DE FRUITES. PRESENTACIÓ

Joan Cavaller - 06/03/2018

La melodia d'aquesta cançó se'm va acudir un dia d'agost de 2010 cap a les 9 del matí de camí a comprar el pa i el diari. Moltes de les meves cançons neixen d'aquesta manera; a primera hora, el cervell està descansat i pot produir amb molta facilitat. Jo, habitualment, vaig cantant pel carrer, sempre vaig buscant cançons noves. La meva dona se'n riu, diu que semblo ximple, però se me'n fot.

A partir de la disposició de la melodia, vaig trigar a compondre-la sencera uns 3 dies. Al cap d'uns mesos després d'haver escrit la música d'aquesta cançó, cap al març de 2011, vaig decidir que havia d'escriure'n la lletra. El problema és que, inicialment, no sabia a què dedicar-la. Constantment estic escrivint música però ho faig de manera instintiva, sense plantejar-me'n la raó. En aquell moment, el conjunt de l'àlbum *Ultramort* s'estava inclinant en excés cap a un costat fosc, trist i tenebrós per causa del pes de cançons com ara *Acabats als cinquanta*, *Pas ningú* i la mateixa *Ultramort*. Jo no em considero una persona fosca, tot el contrari. Crec que en aquesta vida tots experimentem situacions divertides i avorrides, alegres i tristes, i, per aquesta raó, volia que *Ultramort* no s'allunyés

d'un cert equilibri. La influència del romanticisme (Beethoven, Mendelssohn, Schumann...) i del rock experimental dels seixanta i setanta han determinat la meva concepció musical però també he rebut la influència de la música popular més alegre i divertida, de manera que, per contrarestar la tendència fosca que s'estava apoderant d'*Ultramort*, vaig voler escriure balades (*Al teu costat*, *Un segon d'eternitat*) i temes inspirats en els Beatles (*Lennon*, *Un matí de primavera*). *La noia de la botiga de fruites* encaixa en aquesta reacció *pop* però aquí, a més dels Beatles, vaig pensar en les cançons de La Trinca: *Pelegrí*, *Trempera matinera*, *No ve d'un pam*, etc. Quan era petit, el meu veí, el Sr. Antoni, em deixava discos de músics catalans i, a més de Llach, Bonet i tants altres, jo escoltava La Trinca. Després, el meu pare va comprar *Ca barret!*, un album que sempre m'ha agradat molt.

Així doncs, vaig decidir escriure una cançó en clau popular i, més específicament, fent la broma típica de La Trinca. Llavors se'm va encendre la idea de dedicar el tema a una noia que havia conegut al supermercat de Carrefour a Cabrera de Mar, prop de casa meva.

D'aquesta noia no en sé res, només que estava boníssima.

La vaig veure només dos cops a la secció de fruites i verdures però em va impressionar molt. Després ja no la vaig veure més. Tenia uns ulls negres que li brillaven, era estiu, estava morena i, amb la bata blanca, el color destacava encara més. Però el que més em va impressionar va ser la seva pitrera. Em va recordar aquell anunci d'un desodorant en què a unes noies a l'autobús li salten els botons de la camisa, o aquell altre d'una noia que "paseaba por la Casbah cuando de repente me vi envuelta en un tumulto", o també "Busco a Jacks". Bé, el cas és que jo em vaig quedar paralytitzat, hipnotitzat davant d'ella amb el meu cistell carregat de fruites i verdures, mirant-la en tot el seu esplendor. Déu, allò era un autèntic àngel, un miracle de l'evolució. Naturalment, ella es va adonar de la situació i, davant de la meua estampa ridícula, allà quiet mirant-la amb el cistell carregat amb pebrots, tomàquets i altres verdures, va somriure i em va preguntar si volia pesar la compra. En aquell moment, la meua imaginació ja viatjava accelerada per altres mons.

Durant un temps vaig estar temptat de dedicar la cançó a una altra noia que treballava en una llibreria que es diu Paperam al costat del Museu d'Art Contemporani de Barcelona, on jo treballava. Penso que es deia Susanna, no n'estic segur. Molt atractiva, primeta, alta i seriosa. Aquella noia resultava misteriosa. Tenia una mirada enigmàtica. També li

vaig perdre la pista. Finalment em vaig inclinar per l'altra, molt potent.

La idea de relacionar la cançó amb la noia del Carrefour es va concretar a finals del 2010 quan estava escrivint aquest àlbum. Atès que no vaig tenir cap relació amb ella, se'm va acudir la idea d'escriure una mena de conte infantil, una història d'amor en termes idíl·lics. Però, per a evitar caure en la cursileria, i tenint present que volia fugir de la foscor en la que estava caient el conjunt de l'àlbum, vaig concebre el conte infantil en termes còmics, amb referències freudianes a l'amor maternal. Jo ja fa molts anys que vaig superar les 5 etapes freudianes del desenvolupament psicosexual però em temo que el meu inconscient es va quedar aturat en la primera. Aquesta és la raó per la qual vaig escriure la frase "I mama, sóc tan feliç, com un infant, visc una faula".

La referència a les fruites i verdures ("quins melons, quines peres...") enllaça evidentment amb el paral·lelisme popular que existeix entre els pits de les dones i aquests vegetals, però amb aquella referència ("la vaig treure a ballar al bell mig...") també vaig voler lligar la noció d'amor suprem amb la del mite del paradís original, present en tantes civilitzacions, on la concepció de felicitat de la vida ja en edat adulta, tal com s'encarreguen de recordar-nos els anuncis de vacances, es vincula d'igual manera amb les imatges de la natura, els jardins, les platges, etc.

AL TEU COSTAT. PRESENTACIÓ

Joan Cavaller - 06/03/2018

No recordo quan exactament, però un dia del mes de juliol de 2011, improvisant al piano, de sobte, la primera frase d'aquesta cançó es va presentar davant meu. El primer compàs de la veu coincideix accidentalment amb el d'una altra cançó que havia escrit el 1991 i li havia dedicat a la meva dona, però la resta segueix tot un altre camí. Les primeres proves de gravació les vaig fer el dia 29 de juliol de 2011.

Els primers compassos de la cançó van néixer originalment en Sol Major i, un cop vaig comprovar que la meva veu encaixava bé entre les notes altes i baixes, així es va quedar. L'acompanyament d'aquesta cançó és complicat perquè el piano no marca regularment els temps del compàs. Un cop ja estava concebuda, vaig descobrir que el ritme tenia una certa semblança amb el ritme inicial de *Babaji* de Supertramp. Sempre m'ha agradat aquesta cançó.

Quan més tard, el 2012, vaig escriure *Acabats als cinquanta* i, el 2013, *Pas ningú* i la primera versió d'*Ultramort*, vaig pensar que *Al teu costat* desenvoluparia una funció important en contrarestar la inclinació excessiva de la balança del

conjunt de l'àlbum cap a un costat fosc. En aquella època, no obstant, encara no sabia quin títol posar-li. Durant molt de temps no va tenir nom. Provisionalment, en vaig dir *Heroi*. Hi ha una pel·lícula que han passat un munt de vegades per televisió i sempre m'ha agradat: *La princesa promesa* (*The Princess Bride*). No sé per què però jo relacionava la meva cançó amb aquella pel·lícula.

El 2010 ja havia escrit una cançó en clau còmica amb *La noia de la botiga de fruites*. Ara, any 2011, calia escriure un tema romàntic. En realitat, aquesta cançó, com de fet qualsevol altra, no podia néixer a partir d'una decisió racional freda sinó d'un estat emocional que condicionaria la decisió racional. Per trobar aquesta inspiració emocional vaig pensar en el fet que, per causa dels meus estudis, molt sovint jo anava a dormir més tard que la meva dona i que, de tant en tant, quan me la trobava mig adormida, l'espantava dient "sóc un monstre". A partir d'aquesta imatge vaig desenvolupar la lletra de les primeres frases de la cançó. La resta de la lletra (a partir de "Puc imaginar-me tresors...") trigaria perquè també trigaria a venir-ne la música.

La música de la resta de la cançó trigaria a venir perquè vaig decidir que volia escriure frases no repetitives, totes diferents, i allargar la música tant com fos necessari. Al llarg de l'últim trimestre de 2012 vaig començar a experimentar afegint-hi les melodies noves que poguessin presentar-se sense considerar cap mena d'estructura interna. El que sí volia era trencar la tonalitat present amb qualsevol altra forçant la melodia amb acords improvisats.

Per què escriure una cançó amb frases no repetitives? La idea prové de la segona cara de l'*Abbey Road* dels Beatles. La successió de cançons breus, una rere

l'altra, tal com pot escoltar-se en aquest àlbum, sempre m'ha fascinat. Si els Beatles ho havien fet, i jo volia fer alguna cosa digna, havia de poder ser capaç d'escriure segons el mateix criteri.

De fet, he de confessar que em resulta més fàcil escriure cançons breus una rere l'altra que no pas donar forma a una cançó segons els esquemes clàssics amb parts repetitives. En aquest cas, a més, la influència dels Beatles es torna ben intensa en tot el conjunt d'harmonies vocals que he introduït. Encara que no se semblin, *Because*, a més de *Babaji*, és darrera d'*Al teu costat* com a model de referència.

FOT-LI. PRESENTACIÓ

Joan Cavaller - 08/06/2018

Durant molt de temps, després d'*Al teu costat* venia una cançó anomenada *Indignació*, amb la que volia criticar polítics i banquers per la situació social terrible de misèria, humiliació i desànim a què ens han arrossegat. Tenia molt clar que aquesta cançó havia de fer-se amb una veu femenina però llavors no estava en disposició de trobar ningú, així que, tot i tenir-la escrita i perfectament tancada, cap als mesos d'abril i maig de 2013 vaig decidir que substituïria el tema per dues cançons breus interpretades per mi. *Indignació* dura uns cinc minuts i en el seu lloc vaig imaginar dues cançons breus.

La primera a venir va ser *Un segon d'eternitat* que vaig acabar el 12 de maig de 2013. Tot immediatament vaig posar-me a compondre l'altra. Atès que *Un segon d'eternitat* està escrita per a piano, per no repetir la instrumentació vaig pensar que entre aquesta i *Al teu costat* entraria una cançó escrita per a guitarra. Durant aquells dies vaig estar escoltant cançons de grups catalans, Blaumut, Manel, Els amics de les arts i altres. Volia fer una cançó senzilla, pop, comercial, sense gaires pretensions, amb frases de quatre compassos en quatre per qua-

tre i una tornada sense complicacions.

Molt sovint, les coses no sempre resulten com un vol sinó com elles volen. En l'àmbit de la música, les cançons, si han de ser autèntiques, tenen existència pròpia. Nosaltres els artistes ens limiten a portar-les a la gent. *Fot-li*, finalment, va resultar ser el que ella volia i no la cançó senzilla que jo estava buscant.

El mateix dia 16 de maig de 2013, quan estava escrivint la frase inicial de la cançó, se'm va acudir també el títol: *Fot-li que encara som vius*. Després, no recordo quan, el vaig simplificar en la forma actual: *Fot-li*. I també se'm va acudir el tema. Si *Indignació* criticava el sistema aristocràtic en què ha caigut la nostra societat, basat en el poder impune de polítics i banquers, a *Fot-li* intento animar la gent per fer-hi entendre que la nostra vida val infinitament més que els diners que devem, guanyem o deixem de guanyar. I que la nostra situació de penúria econòmica i d'humiliació a què ens sotmeten els polítics i els banquers no hauria d'aturar-nos en la lluita per aconseguir justícia i una societat més lliure i igualitària. Des d'aquí vull manifestar les meves simpaties per l'As-

sociació dels Afectats per la Hipoteca, per les víctimes de Bankia i dels altres bancs, i en general per tots els ciutadans que hem viscut i vivim aquesta situació d'èspoli per part dels polítics que roben els nostres diners, s'enriqueixen i porten la societat i les persones cap al desastre.

L'expressió catalana *fot-li* significa fes-hi un cop. Quan vols que algú li doni un cop al clau amb el martell o, en general, vols que algú faci alguna cosa amb un estri o una màquina, li dius "au, vinga, fot-li". De manera general, però dependent del context, també diem *fot-li!* a algú en el sentit de *som-hi!* quan volem que espavili, que es mogui, que faci alguna cosa, que reaccioni. A més, aquesta expressió també té una significació literal: *fes-li mal*. Aprofito l'ambigüitat de l'expressió *fot-li* per focalitzar en una tercera persona i incidir en la idea que la crisi mundial que hem experimentat i encara arrosseguem no ha estat produïda d'un responsable anònim impersonal a la manera d'un desastre natural sinó responsabilitat de persones amb noms i cognoms que han decidit enriquir-se al preu d'enfonsar molta gent en la misèria.

En tot cas, incideixo en la idea que per a acabar amb les crisis provocades per polítics i financers, la solució no vindrà mai de la violència reivindicativa sinó de la publicació de tota documentació pública, de manera que sigui possible consultar en temps real, és a dir, conforme es vagin generant, assentaments comptables, actes administratius, expedients, contractes, comptes corrents públics, etc. La sentència del cas Gürtel

publicada el 17 de maig de 2018, que ha provocat l'expulsió de Mariano Rajoy del govern espanyol i el seu abandonament de l'activitat política, ens mostra que els polítics roben. Han robat els polítics del Partido Popular, robaven els polítics del PSOE, robaven els polítics de tots els partits polítics, robaven Franco i els seus militars i polítics, robaven els reis. En política roba tothom i l'evidència ens diu que la solució a aquest drama no pot consistir a canviar els polítics. Allò que cal canviar no són els polítics sinó el sistema. De polítics honrats, naturalment, també n'hi ha. De fet, com a reacció als últims casos de corrupció, els polítics van elaborar les anomenades lleis de transparència. A mi em sembla la solució correcta. El remei a la corrupció no pot ser altre que fer transparent la gestió pública per mitjà de la publicació sistemàtica de tota la seva informació. Les lleis de transparència actuals obliguen l'administració a contestar tota mena de requeriments d'informació procedents de la ciutadania. Jo crec que cal anar més enllà, no hem d'esperar que els ciutadans facin requeriments. Publiquem-ho tot i acabem abans. Si voleu, preservem el secret en determinades actuacions de jutges, hisenda, policia, etc. però tota la resta de la informació pública ha de sortir a la llum immediatament, conforme es vagi produint.

Els reis, els militars, els polítics roben perquè la informació pública roman oculta a ulls dels ciutadans. No n'hi ha prou a constituir comissions d'investigació, fer preguntes parlamentàries o publicar resums dels capítols generals

del pressupost. Jo proposo que si algú (un ministre, un director general, un gerent, un tesorero, un interventor, qui sigui) signa un document oficial (no un document de treball), automàticament aquest document aparegui a internet. Proposo també que sigui possible que els ciutadans puguem connectar-nos als programes de comptabilitat i els comptes bancaris de les administracions per comprovar com, efectivament, es van produint ingressos i pagaments. Proposo igualment que l'administració publiqui les pròpies factures i també les factures de les despeses dels beneficiaris de subvencions. Si es fes tal cosa, la crisi s'extingiria de forma gairebé automàtica perquè els polítics ja no s'atrevirien a finançar tan alegrement familiars, amics, companys de partit, partits, *xiringuitos*, etc. En comptes d'això, es disposaria de quantitats enormes de recursos que es podrien destinar a crear llocs de treball que permetessin l'extinció absoluta de l'atur, la qual cosa, al seu torn, permetria una intensificació de les relacions comercials que ara no es produeix. Les xifres escandaloses de l'atur a Espanya es donen en consonància als casos terribles de corrupció i el nombre igualment vergonyós de nous milionaris. Jo estic d'acord que hi hagi gent milionària, jo vull enriquir-me, però no al preu d'enfonsar el país i la gent en la misèria.

Per una banda, el secretisme de les actuacions administratives públiques privilegia determinades castes (funcionaris, jutges, militars, catedràtics, monopolis, beneficiaris sistemàtics de subvencions...) que acaben convertint-se

en aristocràcia contrària als principis democràtics. El privilegi de les castes finançades per l'administració pública crea un fals mercat a la manera de la Unió Soviètica, la Xina o qualsevol dictadura militar. I aquest fals mercat genera la seva pròpia ideologia d'ultradreta o ultraesquerra, al temps que els ciutadans marginats creen llur pròpia ideologia contrària a qualsevol sistema polític i, en general, una ideologia contrària a la convivència (màfies, delinqüents, anarquistes, okupes, terroristes, psicòpates, etc.).

Podria proposar moltes altres coses per reformar situacions que no em semblen raonables. No entenc per exemple perquè l'estat paga subsidis als aturats i no pas a les empreses que així els podrien contractar, o perquè els funcionaris no es presenten a oposicions regularment cada quatre anys (cosa que a més d'intensificar el grau de democratització de la societat aportaria recursos a l'administració a través de les taxes dels drets d'examen i, a més, evitaria que les plantilles s'inflessin innecessàriament), o perquè els ciutadans no podem votar lleis, o perquè els ciutadans no podem triar un polític específic com sí fem amb un advocat, un arquitecte o un metge en comptes d'haver de triar una llista absurda amb noms de gent que no signifiquen res, o perquè l'estat ha d'estar presidit per un militar, o perquè ha d'haver cotitzacions diferents a la Seguretat Social, o perquè els partits polítics, llurs fundacions i els sindicats han de rebre subvencions, o perquè ha d'haver mitjans de comunicació públics, o perquè l'administració subvenciona

mitjans de comunicació privats, etc.), però aquest no és el lloc.

En realitat no estem vivint una crisi de recursos, ja que no hi ha hagut cap cataclisme natural o una guerra mundial.

Estem vivint una estafa, un robatori a gran escala per part de polítics i financers. Un robatori que ha existit sempre però que, ara, gràcies a internet i la globalització, s'ha accentuat i ha arribat a extrems inimaginables.

UN SEGON D'ETERNITAT. PRESENTACIÓ

Joan Cavaller - 19/06/2018

Aquesta cançó va néixer per ocupar, conjuntament amb *Fot-li*, l'espai buit que havia deixat *Indignació*, cançó que vaig traslladar a l'àlbum *Canal obert*. Vaig pensar d'escriure una cançó breu i romàntica per a contrarestar l'efecte provocat per cançons fosques com *Ultramort*, *Pas ningú* i *Acabats als cinquanta*. Atès que *Fot-li* i *Pas ningú* estaven escrites per guitarra, vaig pensar que *Un segon d'eternitat* ho seria per piano.

La cançó va venir el dia 11 d'abril de 2013 al vespre. Estava estudiant piano i, com sempre, entre escales, arpegis i cançons clàssiques, vaig improvisar

alguna cosa. No entenc com funciona però el fenomen és automàtic. Molt sovint, quan practico escales i arpegis, començo a somiar i en aquest procés d'abstracció em trasllado a la dimensió on viuen les cançons.

En fi, quan vaig capturar la música de la cançó, la vaig enregistrar al meu telèfon per treballar-hi posteriorment. La setmana del 6 de maig vaig començar a desenvolupar-la. El dia 12 de maig, diumenge al vespre, la vaig acabar d'escriure. La lletra la vaig escriure entre els dies 21 i 22 de maig de 2013.

ORC. PRESENTACIÓ

Joan Cavaller - 13/06/2018

Aquesta cançó va néixer un dia de l'any 2010 davant de l'ordinador. No recordo què hi estava fent però en un moment determinat vaig adonar-me que estava portant un ritme fent cops amb els dits a la taula. Era un ritme estrany. A continuació vaig improvisar una melodia i, veient que d'aquí podria sortir un tema interessant, vaig traslladar ritme i melodia al Cubase.

En aquella època jo estava acabant uns estudis de Comunicació Audiovisual a la Universitat Oberta de Catalunya. Atès que havia de presentar un curtmetratge per a l'avaluació d'una assignatura, vaig pensar que podria incorporar aquesta i altres cançons com a banda sonora del treball. Aquell curtmetratge no té el més mínim interès, és més, no té cap valor, però, això sí, davant la nostra manca absoluta de capacitats interpretatives per al teatre, la meva dona, el meu fill gran, la seva xicota i jo vam riure molt. Hi havia ocasions en què ens passàvem tanta estona rient que no hi havia manera de posar-se a gravar cap escena. El fet que aquesta cançó, i també *Instrumental 1*, tinguessin com a destinació aquell curtmetratge, m'ha impedit sempre relacionar la música amb cap motiu inspirador.

En algun moment vaig pensar a substituir el nom inicial provisional (*Instrumental 2*) per algun títol relacionat amb extraterrestres (Wandjina, 6EQUJ5...) però finalment vaig desistir-ne.

El títol definitiu va venir el dia 21 d'octubre de 2018. Acabava de pujar *Un matí de primavera* a iMusician per a la seva publicació a les plataformes de descàrrega (Spotify...). Llavors vaig pensar que la propera cançó a publicar seria *Instrumental 2* però no volia fer-ho sense abans trobar el títol definitiu. Necessitava un títol que no significés res perquè, de fet, vaig escriure aquest tema sense associar-lo a cap significació específica. Tanmateix, el soroll de la veu monstruosa que es va repetint cada dos compassos em recordava alguna mena de criatura terrorífica. Em va venir al cap la paraula *homuncle*. Què és un *homuncle*? A l'Edat Mitjana, els alquimistes creien que podia néixer un ésser semblant a l'home a partir de la combinació de restes humanes (pell, pèl) i substàncies enterrades: carbó, mercuri, etc. Què horrible!

No sé perquè, un cop tenia la paraula *homuncle* li vaig afegir l'adjectiu *eixorc*: ho-

muncl *eixorc*. *Eixorc* significa *estèril* però ningú no fa servir aquesta paraula. A mi m'anava bé perquè, a manca d'ús, no té significat pràctic. Finalment, perquè el conjunt *homuncl* *eixorc* em semblava massa llarg, de la paraula *eixorc* va sorgir el títol, *Orc*. Un orc és un monstre d'aspecte humà però molt deformat. A *El senyor dels anells* apareixen un munt d'orcs i també el Gòl-lum, una criatura que ben bé podria passar per un homuncl.

La cançó *Orc* no significa res. I el títol tampoc. La música va sorgir com un

simple entreteniment sense cap motivació. Jo sempre en dic *divertimento electrònic*. El vaig aprofitar per a omplir el curtmetratge dolent que havia fet per a la universitat. Però, més enllà d'aquesta utilitat, no té essència.

O potser sí i no el sé trobar. *Orc* (aquell buit *Instrumental 2*), amb *Eqvs Llummare* i la que encara avui no té títol, *Instrumental 1*, van ser les cançons que van desfermar el que després seria *Ultramort*, *Canal obert* i moltes altres composicions.

PAS NINGÚ. PRESENTACIÓ

Joan Cavaller - 18/06/2018

Quan era jovenet vaig sentir a la televisió un anunci de no recordo què exactament, potser roba, on se sentia la veu d'una noia que cantava: "I was happy in my home in Alabama". Amb el temps he descobert que la cantava una noia anomenada Mary Kay Place amb aspecte de pagesa restreta. La cançó es diu *Get acquainted Waltz* i Mary Kay Place feia una versió de l'original escrit pels The Louvin Brothers.

Aquella cançó l'he tinguda sempre present. No sé perquè però hi ha un seguit de temes que funcionen com a icones, punts de referència. I aquí, amb *Pas ningú*, em vaig proposar de fer una cançó inspirada en aquella. Després, com podreu comprovar, el resultat no hi té res a veure.

Aquesta cançó la vaig escriure tot just després de *La noia de la botiga de fruites* i al mateix temps que estava treballant amb *Ultramort* i altres cançons d'àlbums futurs (*Ei, Europa* i *Fills de la pluja*). *Pas ningú*, com també *Ultramort* i *Acabats als cinquanta*, són temes molt depressius. Després d'haver acabat *La noia de la botiga de fruites* se'm va quedar al cos una sensació estranya perquè, per bé que m'agrada molt, trobo que és una cançó massa dolça i ingènua. Ha-

via de fer una cosa més dura. En aquell moment, llavors, vaig viure una experiència professional dolenta. A l'Ajuntament de Canet em van prometre una feina molt bona, vaig estar negociant el sou i alguns aspectes laborals específics, em van presentar al personal de l'Ajuntament, em van ensenyar el que seria el meu despatx, però, a l'hora de la veritat, després del concurs públic pertinent i sense donar-me cap explicació, li van donar el lloc de treball a algú altre. Jo entenc que ningú no em devia res però vaig trobar a faltar una mínima explicació que justificués el canvi de decisió.

La misèria espiritual d'aquella gent em va deixar molt tocat i vaig traslladar la frustració a la música. Jo sempre he cregut en l'amor i l'amistat però, en aquell moment, no podia fer més que manifestar el meu desencant.

Aquesta és la raó per la qual la lletra de la cançó planteja un gir radical a partir de la frase "Quan les forces sucumbeixen...". Inicialment havia d'expressar només un sentiment de placidesa i, de fet, durant molts mesos, tal com em va succeir amb *A la deriva*, la cançó no progressava. A partir de l'experiència de Canet, tot es va precipitar.

ACABATS ALS CINQUANTA. PRESENTACIÓ

Joan Cavaller - 14/06/2018

A casa dels meus pares sempre es va respirar un ambient tens quan sortien temes relacionats amb avis i tiets. Per part de mare, el meu avi era un guàrdia civil represaliat per la República com a conseqüència de la seva adscripció feixista. Va escapar d'una presó i, travessant el riu Ebre, va incorporar-se a les tropes franquistes. La meua mare explica que, quan va presentar-se a casa, no el coneixien perquè tenia el cabell blanc, li havien caigut totes les dents i estava molt molt prim. Per causa de totes aquelles terribles experiències, l'home estava trastornat fins al punt que la Guàrdia Civil el va expulsar del cos per a ingressar-lo en un hospital psiquiàtric. Enfonsat en la beguda, va malviure fent la vida impossible a tothom, especialment la seva família. Va morir amb uns cinquanta anys d'edat.

Per part de pare, en canvi, el meu avi era un linotipista, treballava a la Vanguardia al carrer Pelai de Barcelona. Afiliat a Esquerra Republicana de Catalunya, l'home vivia relativament tranquil però arrossegant el trauma d'haver perdut el fill gran, afusellat per Franco al Camp de la Bota. El meu avi patern va morir jove, també amb uns cinquanta anys, víctima de la tuberculosi.

Temps durs per tothom. El contrast entre totes dues biografies va marcar els meus pares i jo sempre he considerat que aquell matrimoni responia a alguna mena de miracle. Quan vaig escriure la música d'aquesta cançó el 2012, ben aviat vaig relacionar-la amb el tema en qüestió, especialment tenint en compte que jo, llavors, tenia cinquanta anys, és a dir, l'edat dels meus avis en morir.

LLUMARE

ULTRAMORT

Lletres de les cançons

Ultramort
(Àlbum: Ultramort)

Eh, aquí, sóc aquí
Ajudeu-me
Haig de sortir d'aquest infern

© Joan Cavaller 2017

Un matí de primavera (Àlbum: Ultramort)

Quin dia tan bonic, som just al mes d'abril, sento la vida com mai
Surt, vine, anem-hi junts, hi ha un món que és ple de llum, sento l'amor al voltant

Blau cel, blau pur,
Tinc ales, puc volar, ser lluny, amunt, i prendre el
Blau cel, blau pur,
Sento em crema el cor, em crema l'ànima, sóc lliure

Cap meta no té fi si no ens volem rendir, res no ens podria aturar
Tot va ja cap amunt, jo et porto, tu m'endús, els somnis són a l'abast

Blau cel...

No et sentis sol(a) amb mi, fem un mateix camí, anem junts, busquem un demà
No tinc secrets per tu, sóc transparent, sóc un àngel en qui confiar

Blau cel...

Veig una llum al cim, sóc un final feliç, res no m'ho pot espatllar
Hem arribat molt lluny, som just al capdamunt, sento la felicitat

Blau cel...

Quin dia tan bonic, fem un mateix camí, res no ens podria aturar
Surt, vine, anem-hi junts, no tinc secrets per tu, els somnis són a l'abast

Blau cel...

A la deriva (Àlbum: Ultramort)

Veig el món i el que som, una obra admirable
Un reflex segur de les teves forces
He lluitat amb valor per vèncer els obstacles
Convençut que al lluny tu i jo ens trobaríem

He intentat desxifrar la veu de l'oracle, formulant preguntes, cercant respostes Vius
ocult en un món de somni i miracles, m'he perdut en un mar a la deriva

És així com vols caminar? al marge de tothom? sense cap contacte?
Raus ocult en l'anonimat, sembla que tens por, que vols amagar-te

Surt de casa, surt del temple, surt del lloc on al marge hi visquis
Sé que escoltes, ens segueixes, som aquí, a l'aguait per tu

Digue'm què vols? Què hem de fer per satisfer?
què hem de fer per ser dignes del teu pensament?
Digue'm què vols? Què hem de fer per compartir?
com poder arribar? com poder accedir?

Prop de casa hi ha un gos que borda incansable
Té la veu molt dura, la veu molt ronca
Parla el gos, parlen tots els cors i les plantes
Però en canvi tu fuges, et margines

És així com vols caminar... Digue'm què vols?...

Lennon

(Àlbum: Ultramort)

Fa molts anys ja que ens vas deixar.
Sembla com si el món romangués tot mut

Se'm fa estrany veure al meu voltant
Tanta gent que no sap perquè ha viscut

Tu sabies trobar el sentit, aportar emocions al món

Miro enllà, busco el teu record
Sento les cançons que vas dur al present

Una nota, un punt, un acord
Arribant al fons, fent vibrar la pell

Tu sabies trobar el sentit, aportar emocions al món

I malgrat que vas caure en un gran cinisme, en un pou ben fosc, ben gris
I malgrat vas voler estar sol, t'estimem,ensem sempre en tu

La noia de la botiga de fruites (Àlbum: Ultramort)

Un matí vaig entrar a comprar fruita en un mercat com faig tants divendres
Vaig omplir el cistell fins dalt i vaig anar a pesar
Llavors vaig veure aquella noia rere el taulell
Portava una bata blanca, atenent la gent
Era molt morena, em va somriure, li vaig parlar

Quins melons, quines peres, quins, quina joia, quins, quines faves tendres
Quin somriure tan blanc, quins ulls, quina dona com cal
Al camp hi ha flors, mel, papallones i un sol lluent
Del cel la pluja cau i refresca amb perfum l'ambient

I mama, sóc tan feliç, no sé com dir-ho amb paraules
I mama, sóc tan, feliç com un infant, visc una falla
He trobat la noia dels meus somnis, no cal ja buscar

Tot el món és ple de color, sento el cant alegre i viu de la sirena
Veig al cel l'arc de Sant Martí tot sortint del mar
Els pangolins i els cabirols neden amb el vent
Espia-dimonis em saluden amb so brunzent

I mama, sóc tan feliç, no sé com dir-ho amb paraules
I mama, sóc tan, feliç com un infant, visc una falla
I mama, saps? a la nit, si et fixes prou, els estels hi són fins ben bé a trenc d'alba
He trobat la noia dels meus somnis, no cal ja buscar

La vaig treure a ballar al bell mig, rodolant un vals, sense res a atendre
Pinyes, préssecs, pomes, mil maduixes, tot en l'aire al voltant
Al camp hi ha flors, mel, papallones i un sol lluent
Espia-dimonis em saluden amb so brunzent

I mama...

Al teu costat (Àlbum: Ultramort)

Més d'un cop al vespre quan he treballat
sense haver caigut en què ja era tan tard
t'he trobat al llit tot dormint com un nen

Bé doncs, m'he estirat per jugar al teu costat
fer-te pessigolles, parlar-te molt baix
explicar-te un conte de llops d'ulls vermells

I llavors somrius dius que tens molta por
No pateixis sóc un heroi ben plantat
Obres mig un ull, nena, saps que t'estimo

Tot ho deixaré per lluitar i salvar-te
No hi haurà cap bèstia que em faci enrere
No sabria sense tu on raure, on viure

Puc imaginar-me tresors, mils joies
Una llarga vida amb salut de ferro
Reconeixement, la glòria, l'excel·lència
Sense tu no-res té valor per mi

Volen els ocells, lluny veig les muntanyes
El cel blau és net, no hi ha pas cap núvol
Res no té valor, res no sense tu

Mil anys, més de mil anys, romandré esperant pacient
Els somnis no envelleixen
Mil anys, més de mil anys, tornaré amb el sol naixent
Els nostres cors s'uneixen
Mil cops, més de mil cops, moriré per néixer amb tu i ser-hi junts

No importa el temps, no importa els cops que giri el món
sé ben del cert que hi ha un sentit
No sóc un monstre que ho sotmet tot a raó
veig i comprenc el meu destí

Més d'un cop al vespre quan he somiat
sense haver caigut en què ja era tan tard
sempre que tu vulguis seré al teu costat

Fot-li (Àlbum: Ultramort)

Abans l'Església i els prínceps sols perquè tots som fills ben nascuts
Ens condemnaven, tractaven com culpables eterns
Així ens tenien subjectes i vivíem mansos convençuts
Si no obeïes, heretge, anaves a l'infern

Ara amb la crisi mundial ens han fet caure al fons en un forat
Tothom amb deutes, més pobres, condemnats fins la mort
Són ells els lladres corruptes però ens acusen de tan gran maldat
Perquè hem viscut, diuen, massa, massa amunt per sobre
d'un nivell de rics que no ens pertoca

Fot-li, que encara som vius
Els s'enriqueixen, tu en canvi a la merda
Fot-li, que encara som vius
Demana els comptes, demana el control

Fot-li, que encara som vius
Els delinqueixen, no es perden cap festa
Fot-li, que encara som vius
Demana l'honra, demana l'honor

Ens han fet creure som púrria no valem més que per fer diners
I hem d'enriquir-nos a ultrança sigui quin sigui el preu
Però si ets a terra o ets feble aguanta l'aire, tapa't els forats
Els carronyaires empaiten, torna el pis, caldrà més taxes,
ven un fill, ven-te la mare

Fot-li...

No hi ha cap crisi, cap guerra, no hi ha cap desastre natural
Tot és un gran robatori, la cobdícia del fort
Les barricades, les vagues no serveixen, no els hi fan cap mal
En canvi sí guanyariem si els estats hi fessin públics
actes, comptes i contractes

Fot-li...
Són una colla de xoricos

Un segon d'eternitat (Àlbum: Ultramort)

Quan et miro als ulls el temps s'atura
Es fa al voltant una gran pau
Somrius i no em dius res fins que m'abrades
Sento el teu cor, em dius adéu, em fas un petó

Se'n va un segon d'eternitat
Em deixes sol, em deixes buit
Se'm glaça el cor
La nit m'envolta, sóc al desert,
camino sense cap horitzó

Quan et miro als ulls el temps s'atura
Es fa la pau, no em deixis caure
No em deixis sol, la nit m'envolta
Se'n va l'amor, se'n va un segon d'eternitat

Pas ningú (Àlbum: Ultramort)

Sóc a la cabana dalt hi ha la lluna
Assegut al porxo, observant els núvols
Observant el cel
Miro i veig que el temps es fon
Ben conscient, res em confon
Tot és quiet, tot és mut

Mai no he estat objecte de la fortuna
Sé del cert encara no faig catúfols
Ni tinc cap recel
Tant se val amants, amics, pares, fills, ser fort, ser ric
Tot és fred, solitud

Quan les forces sucumbeixen
I ets pendent que el temps s'aturi
Descobreixes que ets tot sol,

Sol vas néixer, sol t'adorms
Els teus ulls ja no fingeixen
Entra el metge, un mal auguri,

T'entristeixen els condols,
(Fa) temps vas créixer, ara ets carn de forn

No som ningú, no som res, sols som ombres
I ens perverteix la misèria
Som la por a la solitud
Ha arribat la fi, just mirem enrere
El que hem fet no és nostre, no és pas de ningú
Cau l'oblit a sobre, el nostre nom és fum

Fa molt temps vaig creure en la pau comuna
Els amics per sempre, un amor sens dubtes a qui ser fidel
He viscut ja molt, sóc vell
No em veureu fer el passerell
Crec en res, pas ningú

Quin sentit té el món, quin sentit ningú

Acabats als cinquanta (Àlbum: Ultramort)

La vida és un fàstic, hem vingut a aquest món a patir
I no hi ha ningú que ho pugui canviar

La vida m'ha tractat molt injustament
Vaig ser a presó tancat pels republicans
Prim com un secall se'm van podrir les dents
Lluny de la família, lluny en un infern
Li vaig fotre al mam per fàstic

Vaig escapar una nit amb un bon company
Vaig travessar el riu Ebre amb els nacionals
Entre mil estralls vam vèncer els resistents
Vam sotmetre els catalans al bon govern
Li vaig fotre al mam per fàstic

Ja no sé perquè, ja no sé per qui haig de ser
Tot em sembla una infàmia
Ja no sé perquè, ja no sé per qui haig de fer
El poder tot ell és una màfia

Els valors són una farsa, no hi ha llum per l'esperança
Jo tan sols demano una vida en calma

Jo, en canvi, he viscut a l'altre costat
pencant en una impremta al mig del Raval
Van afusellar el meu fill per ser un rebel
La tuberculosi em va matar un hivern
No mereixo tan de càstig

Ja no sé perquè...

La història ens ha tractat molt injustament
Tan sols som peces dins d'un gran joc d'escacs
Tan se val la causa, Déu o el capital,
perquè si ets al mig vas al forat igual
Li hem fotut al mam per fàstic

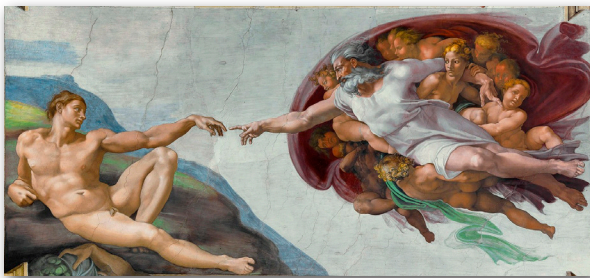
Ja no sé perquè...

ULTRAMORT. PORTADA

Joan Cavaller - 18/03/2018

El procés de disseny de la portada ha estat lent. Quan al llarg del 2014 vaig plantejar-me de fer la portada de l'àlbum en un principi vaig pensar en la pintura de la *Creació d'Adam* de Miquel Àngel a la Capella Sixtina.

Inicialment, el meu propòsit era de fer servir la pintura de Miquel Àngel i situar enmig el teclat d'un piano. M'imaginava un teclat de piano a sota de les mans de Déu i Adam com si tots dos volguessin tocar una tecla.

D'aquesta manera, la imatge simbolitzaria el fet que la música, tal com ho concebien els antics grecs, uneix humanitat i divinitat. Amb el Photoshop vaig fer aquest disseny:

Tanmateix, un dia, caminant pel carrer, al davant del Departament de Cultura de la Generalitat, a les Rambles de Barcelona, vaig veure aquest camió d'una empresa de transport d'obres d'art. La idea era la mateixa però en comptes d'un teclat hi havia la *Gioconda*:

LLUMARE

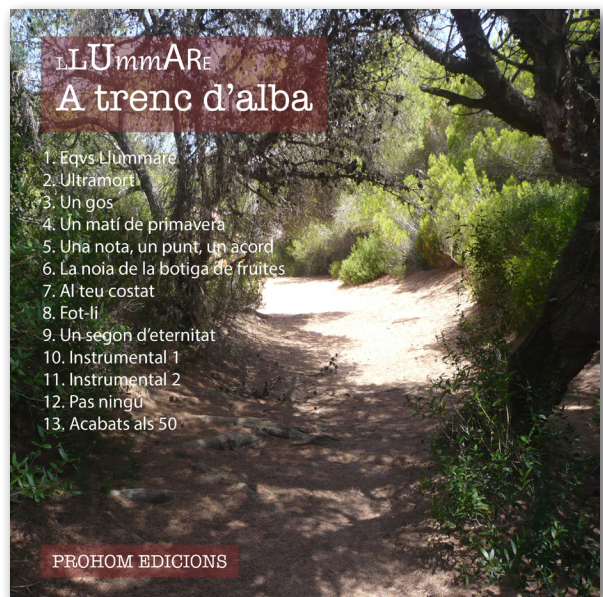

Merda! La meva idea no era original. Automàticament vaig prescindir-ne. Durant molt de temps vaig sentir-me temptat de recuperar aquell disseny però avui ja l'he oblidat.

Després de la decisió de no fer servir la pintura de la *Creació d'Adam* de Miquel Àngel per la portada de l'àlbum, van passar molts mesos fins que, finalment, el dia 5 d'agost de 2015, i obligat per la necessitat de construir aquesta web, vaig posar-me a treballar amb el que hauria de ser el disseny bo de la portada. Repassant fotografies familiars, vaig trobar-me amb unes imatges d'unes vacances a Menorca.

El mateix dia 5 d'agost, jugant amb l'Adobe Illustrator, en un parell d'hores al vespre vaig enllestir la feina. En aquella època, l'àlbum no es deia *Ultramort* sinó *A trenc d'alba*, un títol molt més alegre extret de la lletra de la cançó *La noia de la botiga de fruites*. En el nou disseny de la portada vaig reflectir tots aquests canvis.

La foto de la platja amb les xanquetes la vaig fer a la Cala de la Vall, al costat d'Al-

gaiarens. La foto del caminet del bosc surt de la platja de Son Saura i condueix a la Cala Es Talaier. Ai! Quines ganes de tornar-hi!

Al gener de 2014, el meu amic Pep Ròdenas, fotògraf professional, m'havia fet unes fotografies a l'escola Masafrets de Mataró, on jo estudiava piano. Li havia demanat que en fes una de semblant a la portada de *Pyramid* d'Alan Parsons Project tot representant, en el meu

LLUMARE

cas, el sentiment de desesperació que es respira a *Pas ningú*, *Acabats als cinquanta*, *Fot-li* i, especialment, a la cançó que dona nom a l'àlbum. Aquest àlbum sempre m'ha agradat molt. Jo tenia 16 anys quan al 1978 va sortir al mercat.

El conjunt del disseny, a partir de la fotografia del Pep Ròdenas, el vaig fer jo amb el Photoshop. La imatge de Nietzsche, filòsof boig, en un dels plecs de

mirall. Els grecs antics definien la follia com un càstig dels déus per la comissió d'actes contra l'ordre establert. Un cas arquetípic el trobem en la figura de l'heroi Heracles, condemnat a patir aquella malaltia per haver mort Ífit, fill d'Èurit, pels assassinats posteriors, pels atacs contra Hera i Hades, i, finalment, per haver robat el trípede sagrat de Delfos. Fins que no es va sotmetre voluntàriament a esclavatge, acatant el desig de la divinitat transmès per l'oracle, Heracles no va poder superar la follia.

Els grecs també definien la follia com una forma de racionalitat alternativa a l'ordre vigent. Aquest altre concepte el trobem en Dionís, un déu acompanyat d'un seguici de dones embogides i sàtirs transgressors. Davant les acusacions de follia, ell mateix es defensava argumentant la condició de racionalitat alternativa del seu comportament.

En tots aquests casos, els aparents bojos responen racionalment davant l'acusa-

la portada personifica el meu sentiment d'incomprensió davant aquest món. El fet que la imatge de Nietzsche i la meua pròpia imatge estiguin confrontades respon a la idea que entremig hi ha un

ció de follia. Heracles pregunta a l'oracle el remei a la seva malaltia, per tant: pot pensar més enllà dels efectes del càstig diví. Dionís és ell mateix divinitat i, per tant, racionalitat.

Ultramort és l'expressió d'aquest sentiment d'incomprensió i adaptació en un món que es nega a mostrar obertament un ordre just, un sentit raonable. Aquells grecs que definien la folia com càstig dels déus entenien també que, com succeeix en el cas d'Heracles, el re-

torn al seny es produïa amb el penediment, amb el reconeixement de la culpa per part del culpable. Jo prefereixo entendre la folia, a la manera de Dionís, com una forma de racionalitat alternativa a l'ordre vigent.